

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, Deák Ferencz-u
12. sz. Ide intézendő a lap szel-
lemét érintő minden köz-
lemény és levelezés.

B rmentetlen levelek nem fo-
gadtatnak el.
Kéziratok nem adatk vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Janosi-utca 35.,
illetve Kispást-tér 4. sz. alatt
R Vozáry Gyula tanárnál. — Ide
intézendők a kiadóhivatalt illető
előfizetési pénz-, hirdetmény-,
nyiltér- és egyéb felszólalások.

Hirdetési díj:

Egy háromhasábos pótisor tér-
fogata 6 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás
után 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Janosi-utca Czikora-féle házban, nem különben minden hazai postahivatal.
Az előfizetési pénzek legezelszerűben posta-utalvány uján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

A törvénytelen házasságról.

Sokat gondolkoztunk már a felett, vajjon mi oka lehet annak, hogy a törvénytelen házasságok száma nem hogy csökkenne, de sőt évről-évre szaporodik.

Első sorban az erkölcsi élet súlyosodásában kerestük e szomorú jelenség fő okát, de a kellő eredményt nem bírtuk elérni. Igaz, hogy a mai társadalomnak számosan vannak olyan modern gondolkodású tagjai, kiknél a tisztességes családi élet csak másod, sőt harmadrangú kérdésnek tekintetik, mindazáltal ha összegeznénk ezek átlagos számát, úgy azt találnók, hogy csak fele részét szolgáltatják a törvénytelen házasságban élők összegének, s így a másik fele rész még mindig a további kutatás tárgyát képezi.

Mielőtt e kutatást megkezdenők vizsgáljuk meg közelebbről azokat az egyéneket, kik önkényűleg az erkölcsösség korlátaiból kilépve, nem átalják magokat és törvénytelenül alapítandó családjukat martalécul dobn a közvélemény elítélésének.

Tudjuk, hogy vannak emberek, akik állhatatlan természetüknél fogva — még a tisztesség háttérbe sorításával is — kizárólag arra törekednek, hogy a pillanatnyi behatások alatt álló vágyaikat újabb és újabb „változatokkal“ elégtítsék ki. Az ilyeneknél elnémul a lelkiismeret szava, mert az ész csak rabszolgául szegődött az érzékiségnek. Nincs az ilyen előtt határ, lefontja az a társadalom által emelt válaszfalat, mely elkülöníti a tisztességest a tisztességtelentől. Az ilyen szemet huny minden előtt csak azért, hogy lobbanékony vérét lehűthesse az érzéki mámor oceánjában! A körülmények pillanatnyi behatása alatt állván, a családi élet gyönyöreit is csak pillanatokra osztja, hogy szükség esetén a megunt viszonyt újabb eserélhesse föl. Az ilyen ember elveszett a tisztességes életre nézve, s a társadalom csak kötelességét teljesíti, ha mint fekélyes tagot letépi kebléről!

Vannak továbbá olyanok, kik szorongott anyagi körülmények vagy más egyéb okok miatt nem merészkednek ugyan törvényesen elismert viszonyt kötni, de azért az együttélés esábitó ingerétől még sem bírják véglegesen elszigetelni magukat. Az ilyenek csak alakoskodói a társadalomnak, — jellemök ingatag, lelkük törpe, tetteik

gyávaóság, mert nincs bennök az erélyesség egy paránya sem, melylyel leküzdhetnék oktalan félszüket. Feledik, hogy az élet ép úgy kiosztja bajait és nyomorúságait a nem törvényes, mint a törvényes házasságban élő családoknak. Ebben tehát nincs kivétel, ha csak az nem válik azzá, hogy a beállott ezerféle baj elől való kitérésre talán könnyebb utat jelöl ki nekik az ideig-óráig tartó együttélés. Ámde ez meg lelkiismeretbe vágó dolog, a mennyiben e lépés megtevése egy — bár törvénytelen — családot tesz semmivé. Ártatlan gyermekeket pedig ily módon sujtani nem csak vétek, hanem meghocsáthatatlan bűn!

Az ilyenek azonban, — mint már említettük, — a törvénytelen házasságban élő családoknak csakis fele részét szolgáltatják, a másik rész, a hadkötelezett ifjak sorából kerül ki.

Van a mi regebbi védtörvényünknek egy oly helytelen intézkedésről tanuskodó pontja (a 25-ik §-t ide nem értve), mely szerint azok, a kik a III-ik korosztályban a sorhadi szolgálattól föl nem mentettek, — meg nem nőülhetnek.

Igen ám, csak hogy a magyar paraszt és nem paraszt gazdák családjainak meg szintén van egy ilyen helytelen intézkedésről tanuskodó „pontozata“, mely szerint egy, legfőleg két kenyérfogyasztónál és birtokmegosztónál többnek nem szabad „bekerülni“ a családba. Azt pedig tudjuk, hogy a magyar ember, pláne még ha gazda is, hamar öregedik, megöregíti őt a terhes munka, — no meg a nagy adó; — szereti, ha fölsepedett fia 19—20 éves korában már menyecskét visz a házához, mert hiába, szükség van a munkakerőre. Mivel azonban e korban megnősülni, a fenn említett okok miatt, még nem lehet, hát úgy fog ki a kényszerhelyzetben, hogy elhozhatja fiával a menyecskének valót a jövő reményének fejében. Hány ilyen elhamarkodott vadházasság dült már romba, s lett szerenésétlenné ez által férj és nő, mielőtt a várva-várt idő megteremthette volna gyümölcsét!

Igaz ugyan, hogy a fent említett 1868-ik évi véderőről szóló XI. t.-cz. 44. §-ának — minden hibája mellett is — van egy kibuvó passzusa, mely azt mondja, hogy „különös tekintet érdemlő körülmények közt kivételes nőülési engedélyadásra a honvédelmi m. kir. miniszterium van jogosítva“, — de ennek a „kivételes nősu-

lési engedélyadásnak“ kiszokzlése olyan sok időbe és költségbe kerül, hogy a kiadásoktól és huza-vonától irtózó paraszt és nem paraszt ember inkább választja az általunk elmondott könnyebb, rövidebb módot czéljának foganatosítására.

Ha már egyszer az állam a bélyegi letékek-ből ez uton is hasznót akar látni, nem jobb lenne-e, ha a fent idézett törvény ominozus §-a helyett oly palagrafus hozatnék, melynek alapján a hadkötelezettség teljesítése előtt nőülni akaró ifju, nőülési szándékának megvalósítása czéljából, köteles volna az illetékes adóhivatalnál egyszer-mindenkorra lefizetni nyugta mellett 5 frtot. Így a kecske is jóllaknék, meg a káposzta is megmaradna, mert az állami jövedék mellett tetemesen megapasztanók a törvénytelen házasságok számarányát melyet fele részben a védtörvény tilalma növel.

Azon aggályok, mintha háboru esetén a besorozott vagy besorozandó katona bátorságát csökkentené otthon hagyott családja utáni bánkódása — teljesen alap nélküliek; sőt káros következményűek, amennyiben — nem lévén mód a vadházasságok meggátolására — a törvényes házasságok helyett csak a törvénytelenek számát szaporítják, anélkül, hogy a czél elérnének.

Az ügy érdemleges oldalát tekintve, talán nem ártana, ha megyénk figyelemre méltatná az elmondottakat s felterjesztést intézne a törvényhozó testülethez a fentidézett törvény revíziója tárgyában.

Állítsunk dologházat.

Országszerte hangzik a panasz, hogy a jelen nyomasztó körülmények között mily nehéz a megélhetés! A családok legnagyobb része aggódva néz a jövő elé, mely lelki szemei előtt mindinkább sötétebb színebe burkolózik. Bár mennyire korlátok közé szorítsák is igényeiket, a hiány észlelhető marad.

A föld nem termi meg a kívánt eredményt, az ipar és kereskedelem pang s a minden téren megbukott problematikus existenciák ijesztő mértékben szaporítják a proletárok a nélkül is szapora osztályát. Hová vezet e szomorú állapot? Azt egyelőre megmondani nem lehet.

Igaz, hogy pénz elég van az országban, de csak egyeseknek, mint például a takarékpénztárakban, nép- és iparbankokban s a pénztárszerek Wertheim-kasszáiban. Ámde ezek sok emberre nézve megközelíthetetlen álláspontok, olyan Seyllák és Charybdisek, melyeken a legbecsületesebb emberek manőverei is hajótörést szenvednek, ha a vagyontalanság bélyegét viselik homlokukon.

a szándékom. Mert jóllehet belátom, hogy a mi kis városunkban még nagyon sok nincs a minék lenni kellene, s talán még több van olyan, a minék nem kellene lenni, — de abba a világba, melybe én reggeli s alkonyi sétám alkalmával húzódok, nem ér el a kaszárnyák durva esőrómpölése épen úgy, mint nem rezdülne odáig a jövőmult — soha nem létesítendő — szegényház lakóinak háláadó zsolozsmája.

Ez a világ, melyen keresztül esattog a fülemüle millió symphoniája lekottázhatatlan és utól nem érhető hangváltozataival, — a természet bájos világa, melyet a fák és füvek üde zöldjének számtalan árnyalata s a virágtenyészet szivárvány gazdagságu színváltozata és minden képzelhető édes illatfaj pazar vegyülete telít meg. A mit e körben dobbant az ember sziv: az az igazság. A mit itt látsz, az a földi gyönyörnek tiszta képe, az ártatlan, szűz természetnek angyali dobzódása a teremtés hatalmas asztalánál.

Sokan vannak a magamfajta természetimádók osztályában, a kik azt tartják, hogy a természet remek művészetébe emberi kéznek már belekontárkodni. Talán az én aesthetikai érzékem már kissé meg van vesztegetve a modern kor befolyása által, mert én meg azt hiszem, hogy a természetbe aesthetikai öszhangot leginkább a fejlett emberi műzslés önt. Gyakran elgondolkozom e fölött, mikor a temetői sétány, vagy a „Széchenyi-kert“ porondját taposom. — hogy miképen néznének ki az előbbi körül a fél évszázad fényűzésének fokait mutató sirkövek, minden rendszer nélküli dudva burjánzat s szélhordta magvakon saját szivósságuk becsületéből felesperedett vadbodza, galagonya, vagy ezigánytövös bokrok közepette. — vagy a másik, ha kertészolló nem korlátozná a cserjék terjeszkedését, s a lombos gesztenyefák árnyának mélabus hatását nem szelidítenék a szőnyegkertetést fekvő csokrai, a művészen keresztetett rózsafajok szelid virágai, s az a rend, mely e növényzeti chaos-

T Á R C Z A.**Nem te távozá el . . .**

Nem te távozá el, én válok meg tőled,
Talán hirt se' hallok ezután felőled
Ott a meszeseségben . . .

Elzárkózva búsan, emlékimnek élek,
Csupán gondolatban beszélgetek véled,
Édes üdvösségem.

Rég lehullt a levél . . . búsz volt lehullása . . .
Én szívemnek sines itt többé maradása,
Int a buesu-óra!

Minden ébredés csak újabb sebet tépne,
Nem gyógyítani be karod ölelése,
Ajkad szüzi csókja.

Hasztalan szeretlek, hasztalan imádlak,
Nem lehetsz te tagja egyszerű családnak,
Hol terhes az élet . . .

A ki pompa, fény közt látott napvilágot,
Kis lakásban úgy sem lelne boldogságot,
Szelid békességet.

Oh, a tiszta szívnek nincs beese, értéke,
Mint nyomorú bábbal, úgy játszanak vele
E kufár világon.

Kines teszi az embert, nem a nemes lélek!
Hogy' lehetne nékem egyesülni véled,
Gyönyörű virágom?!

Pedig mennyi szépet hittem és reméltem,
Milyen nyájas édes bizalommal néztem
A közel jövőbe! . . .

Ah, de e jövő most, mint letarolt rétek,
Csak megölt bizalmak, tönkrevert remények
Rideg temetője.

Oh, látom lehullni napját életemnek,
Nincs többé, mi gyógyírt adna tört szívemnek
Vérező sebére . . .
Mért nem láttalak meg, halavány leányom!
Most nekem se' volna régi boldogságom
Szerzte zuzva . . . tépve . . .

Majd ha nyári nap hint csókot a mezőre,
Gondolsz-e néhányszor a hű szeretőre,
A régi barátira? . . .

Oh, hiszen — ha vágyad bárhová terelne —
Nem találsz te senkit, aki úgy szeretne,
A ki úgy imádná!

. . . Halvány esilagoeskkák, nyájas égi képek!
Bűmat, elfeledni hadd megyek közéték,
Én csak oda vágyom . . .

Ott talán idővel egymásra találunk,
Bárha itt e földön végkép el is válunk,
Nefeletjs virágom!

A n o n y m u s.

S z e m l e.

Ne tessék megijedni a komoly ezimtől. Nem az a ezédom, hogy akadémiai stylusban soha nem ismert világrészek néma nagyságait felfedezem és erőszakkal notabilitásokat csimáljak belőlük, sem spenát-bakternek fel nem csaptam, bár kényszerűségből lemondtam a szűz dohány élvezetéről, — hanem hivatalos szemlész nem lévén, még sem állhatom meg, hogy velemszületett patriotizmussal egy kissé körül ne tekintsek a Rima partján most, mikor a zsenge tavasz ezer bája készül előmleni a mi kies vidékünk körül is.

Jó előre megvallom gyöngeségemet: ezuttal haládatlan témába fogtam. — Legalább is ezikkem népszerűségét kockáztatom, kijelentvén, hogy nem gáncsolás

A pénzintézetek előtt nincs a személyiségnek értéke, ott csak a hipotéka imponál, vagy a jótállók. Ezek nélkül hasztalan kopogatsz, a vasszekrény nem nyitja meg ajtaját.

Tekintélyek, kik évtized előtt még fényes háztartást vittek, ma már legtöbb esetben örömmel fogadják, ha a sors egy-egy ügynöki állás jövedelmét helyezi kezükbe. A gyárosok kereskedőkké, a kereskedők szatócsokká, a szatócsok segédkekké, ezek meg megyei és törvényszéki díjokká lesznek. Az iparosok? — no, azok meg hivatalos állásra aspirálnak s ép oly boldogok, ha megkaphatják, mint a földmives, ha börtönörré lehet.

Most még csak az hiányzik, hogy a népdal szerinti taligásokká legyenek a — mágnások

A kilitás különben elég kedvező, mert ha a mostani viszonyok mellett épenséggel meg nem tudnak a maguk „zsirjában“ hát majd gondoskodik erről a nagy adó, meg az a kenyérelőállítás meg nagyobb néptömeg, mely ijesztőleg borítja el a continens felületét.

Nagy és kisvárosok csak úgy hemzsegnek tőlük, kirimázkodják a megürült körülmények közt élő emberek zsebeiből a filléreket, a családok asztalairól a kenyert s lelkükből a türelmességet. Ha megtagadod kérésüket, akkor fenyegetőznek átkozódnak s jaj neked, ha találkozol egygyel is közülök valamely ember nem járta helyen, mert a nyomorszerű vakmerőség, kopottas gunyáért is bakóddá teheti.

Törvényeink, minden szigorúságuk mellett nem képesek megfélemlíteni, kipszítani őket, mert a nemzójük még a paragrafusoknál is hatalmasabb erő, segít az nekik ledönteni a gátfalat, melyet a társadalom emel az erkölcs és erkölestelenség, bűn és ártatlanság közé áttörhetlen akadályul.

A kinek a szívéből kiülte a nyomorság az emberi érzést, lelkéből a becsületességet, agyából a helyes gondolkodást: az nem riad vissza semmitől, ép úgy, mint az éhes fenevad, mely vakmerően száll szembe a legnagyobb veszéllyel, csak hogy égető kínjaitól bármiképpen is megszabaduljon!

Az ilyenek valódi hiénái a vagyon- és életbiztonságnak s átkos terheik a földnek és önmaguknak. Egyedüli életelejük az, hogy minél jobban kizsákmányolják kérégeitől az, a nélkül is szigorú anyagi körülmények közt élő családokat.

Hogyan, miképpen lehetne ezektől megtisztítani a társadalmat?

Feladat: a dologházak felállításával.

Es ez nem is olyan lehetetlen, csak akarni kell s az ige könnyen testté válik. A szilárd akarat nagy erő, mely még a proletár had hatalmas nemzójével is elfogadja a küzdelmet.

Ha az illetékes körök minden vármegye székhelyén egy-egy dologházat állítanak, melyekben a megyebeli elzúlóit vagy elzúllendó csavargók kénytelenek lennének tisztességes munkájukkal érdemelni ki napi eleségüket, akkor rövid időn megfogyna e contigens s helyüket tisztességes életmódhoz szokott emberek foglalják el, kik nem lennének vérszopó nádályai a munkás társadalomnak.

Felhívjuk tehát az illetékes körök figyelmét e körülményekre, annyival inkább, mert a dologházak felállítása áldás lenne magokra a társadalom salakjaira is!

Helybeli hírek.

Eljegyzés. Schulhof Pál a m. k. államvasutak rimaszombati állomásának főnöke a napokban jegyezte el Perjessy Erzsébet urnot, özvegy Perjessy Jánosné leányát Feleden. Áldás kísérje frigyüket.

A rimaszombati községi iskolaszék által kinevezett számvizsgáló bizottság folyó hó 6-án tartotta gyűlését Nagy Ferenc elnöke mellett, mely alkalommal Tóth József gondnok bemutatta elkészített s hiteles okmányokkal támogatott községi iskolai számadását az 1888. évről. A számadás pontos felülvizsgálás után egy teteleiben, mint összegeiben helyesnek találván, gondnoknak a felmentés megadatott. Összes bevétel volt 4372 frt 61 kr., kiadás 4293 frt 47 kr., maradványi összeg készpénzben 79 frt 14 kr. Igy a községi iskola az időszerűt alap-tökéje megközelíti a 2000 frtot.

Hegyirtók gyűlése. Vasárnap, május 5-én a rimaszombati határban fekvő „Szarvas-hegy“ birtokosai künn a helyszínén látogatott gyűlést tartottak, melyen a hegyirtók közös érdekü ügyeit intézték el Bernáth Gyula elnök vezetése alatt. Legfontosabb határozatuk egy

alkotó elemeinek megfelelőleg a kölesönös és együttes hatás biztosítása végett csoportosítja.

Lám! Ezek körében talál enyhületet a szem és a kedély, ha a jánosí utcai koresma roskatag düledékeinek, s a piaci sétány leborotvált emberi fejhez hasonló akáczainak szemléletében netán elfáradott.

Egy hittérítő — a vallásos rajongás egy mártyrja — beszél, hogy mikor Afrika kietlen sivatagjain ügykezett emberi lelkek formálni a zulukafferek vad ösztöneit, magyarázván az egy örök Isten létezését, a ki a legjobb, legtökéletesebb, mindentudó, igazságos és mindenható lény, egy kaffer bölcselkedő azon kérdéssel fordult hozzá:

„Hát, ha az a ti Istenetek csakugyan oly nagyon jó és mindenható is, miért nem csinál akkor mindig egyformán szép időt és miért nem teremt több datolyát?“

Oh! megvagyok ugyan győződve róla tisztelt uraim, hogy ti, kik a „közvélemény lőczáján“ naponta halála kritizáljátok ezt a szerencsétlen szabaddalmas tanácsot, mely közöttünk legalább is egy tizenhated rangú gondviselést képvisel, — nem fogjátok beleártani bölcseségeket az alkotó szándékai. — de a zoldet, s két nyári menhelyünket magasztaló elfuuttatásom olvastára biztonnal megfogjátok kérdezni, hogy miért van hát, hogy az a fejlett emberi műzés, mely oly csinos és élvezetes formába alakítja kegyeléből a „temető“ és élvezetvágyból a „Széchenyi kert“ ligeteit, — ez utóbbinak sétányait oly homoktorlaszokkal hordatja be, melyek lehetlenné teszik, hogy gyalogszerrel járó emberi lény a város legdzsibesebb kertjében kereshessen üdülést s szórakozást?

Pedig: a mint a Teremtőnek meg van a maga oka a miért nem parancsol mindig egyformán szép időt s nem enged, hogy több datolya nőjön, ép úgy meg van a maga magyarázata a „Széchenyi-kert“ homoktorlaszainak is.

fedett kut építése volt, melynek szükségét a hegyirtókosságnak már régóta érezte. A kisebb jelentőségű folyó ügryek letárgyalása után a megjelent vendégekkel együtt kedélyes lakomát tartottak, melyen Tóth Pál látta el a vendégeket a legizetesebb kirándulási ebéddelel. A minden tekintetben kedvező idő mellett a társaság esti 8 óráig maradt együtt.

Bornemisza Lászlóné urhölgy a lapunkban is említett fölvására az E. M. K. E. lobogója javára városunkban a következő hölgyektől gyűjtött összeget és azt be is küldötte az illető helyre: Bornemisza Lászlóné 1 frt, Farkas Abrahámné 1 frt, Madarassy Dezsóné 1 frt, Dr. Löcherer Tamásné 1 frt, Samarjay Jánosné 1 frt, Molnár-Bornemisza Emma 1 frt, Kubinyi Andorné 1 frt, Mariássy Lászlóné 1 frt, Beliczky Viktorné 50 kr., Staniszlavszky Adolfné 60 kr., Raisz Miksáné 30 kr., Molnár Józsefné 50 kr., Szabó Samuné 50 kr., Konyha Géziné 50 kr., Baksay Józsefné 50 kr., Dr. Veres Samuné 50 kr., Ecsesgy Ferenczné 50 kr., Kalla Mihályné 50 kr., Liszka Józsefné 50 kr., Dr. Liechtschein Adolfné 50 kr. — Ugy a gyűjtés mint az adományozás szép tette nem szorul dicséretre, s jól esik lelkünknek, hogy városunk hölgyei is buzgólkodnak a közös nemzeti ügy, a közművelődés ügyében!

Villámütés. Kedden délután a hirtelen jött eső alkalmával párszor hatalmas menydörgés rázkódtatta meg városunkban az épületek ablakait. Szerencsére nagyobb baj nem történt, mint az, hogy ifju Süteő István ügyvéd szenatartóijában a beütött villám néhány gerendát meg-hasogatott s egy ott elmenő zigányasszony a nagy zakodás miatt eszméletét veszítve esett le, de csakhamar magához tért az ijedtségből.

Várfalvai Fintha Dénes pécsi jeles rajztanár pár nap óta városunkban időzik. A mint a Fábry-féle leánynevelő intézetben tartott előadását, melyre számos helybeli előkelő hölgy és iskolás leányka jelent meg, hallottuk és mutatványait megnéztük, önként az a sóhajtás fakadt föl kebelünkben: „bárcsak minden leányka és asszonyka megtanulná azt a nyomjelzést, melyet női kézimunkákra alkalmazni igen szépen lehet és a mellyel igen sok pénzt meglehetne kímélni a monogram készítő hölgyközönségnek!“ Milyen jó volna, ha minden nő megtanulhatná azt a mesterséget a mely arra tanít meg bennünket, hogyan lehetne némi babrálással meg két és fél krajczárnyi költséggel elérni, ami legalább is 26 frtnyi kiadást vonna maga után. Ugy halljuk, hogy a derék tanár előadására kedden délután számos hölgy jelent meg a takarékpénztár gyülestermében. Részünkről csak a legnagyobb meglepéssel szólhatunk Fintha Dénes tanár ügyes találmányáról és hasznos előadásáról, s tiszta szívvel kívánjuk, hogy találmányával mennél több magyar hölgy ismerkedjék meg, mert ez által sok költségtől mentjük meg a leánykaikat férjhez adó születeket, s adunk vele leányainknak olyan kenyérgyőzést, a mely kevés és könnyű, bár ügyes munka után nehéz körülmények közt is biztosíthatja a tisztességes munkájából megélni kényszerült nőket is.

Vármegyei ujdonságok.

A gömörmezei közigazgatási bizottság folyó hó 13-án tartja meg rendes havi ülését.

A megyei erdészeti albizottság e hó 7-ikén ülést tartott Bornemisza László alispán elnöke alatt.

Kinevezés. Főispán ur ő méltósága Pau-r Károly elhalálozása folytán megürült rimaszombati járásbeli bírói állásra — az 1886-ik évi 21. t. cz. értelmében Rasztóczy Pál nyustyai lakos, kiszolgált közös hadseregbeli altisztet s végzett gazdász és szolgabírói helyettes — mind egyedüli pályázót f. évi április hó 25-én kinevezte — nevezett a hivatalos esküt f. hó 2-ik napján az alispán kezébe letette.

Koncz Károlyt, a Zebherjére nem rég megválasztott ev. ref. lelkész f. hó 5-én ünneppéggel igtatta be Ruszkay Gyula jánosí lelkész. A beigtatás lakomával végződött.

Papjelölések. Legközelebb két lelkészi állomásra történt meg a lelkészjelölés a gömri ev. ref. egyház-megyében. Kövecesré: Szabó István putnoki, Szűk Gyula simonyi-i, Buzi Márton pelsőci és Kovács Zsigmond nagybányai káplánokat, — Beretkére pedig Mészáros József rimaszombati, Magyar István Pál Ferenc szintén megyénkbeli segédlelkészeket jelölték ki. A választást május hó 12-re tűzték ki.

Tudnivaló ugyanis, hogy ott nemesak sétálni, de tánczolni is szokás. Már pedig a mi mai tánczdivatunk olyan, a mi szépnek ugyan nem szép, élvezetnek sem valami kellemes, de hogy nyári táncz helyiséggé taposson egy homokteugert: arra igenis alkalmas.

Már most: az óriás homokmennyiség ennek a tánczdivatnak keserves sportját természetesen nagyon meg fogja nehezíteni, és vagy elhagyja a fiatalság a rozsdivatot: s ez nagy eredmény lesz, vagy nem hagyja el: mely esetben a homokbuczákból szilárd, ezélszerű táncz helyiséget tapos, s ez is nagy eredmény.

De bármelyik valósuljon: az idei majálisra induló fiatalságtól nem azt fogjuk kérdezni, hogy: „hány tánczot akar végig tánczolni?“ Hanem azt hogy:

„Hány loerövel kezd bele a tánczba?“

De a táncz végén egyformán pókos lesz valamennyi.

* * *

Május elseje volt.

Épen azon édes reménységgel ballagtam hivatalom felé, hogy a havi fizetésemet kiviszem, és zsebemben a nyugtával, szívemben egy égi békével, mely a telt zsebük tulajdonosainak s a virágok névnapját élvezni tudó halhatatlan lelkeknek sajátja, — élvezzem a pompás májusi pirkadást. Pompásan szelelő milares havannah-m osztotta a füstöt akár a Dickmann kéménye, — és már most képzeld nyájas olvasóm, hogy egy ilyen — s természet templomában Istennel és önmagával kibékült ember, esendes ihlettséggel ábrándozván a végtelen nagy természetből, fölemiléről, napsgyár, harmat, virág s más poetikai decoctumokról, mit érezhet, midőn költői hangulatába egyszerre csak ó-gall vagy germán stylusban arsticulált hangokon belekottyan valami szerencsétlen flótás, kifejezhetetlen prózaisággal nyögven bemutatoul fülébe:

„Kérem, én m. kir. patkányirtó vagyok.“

Halálozás. Megyénk legkiválóbb családjának egyikét ismét súlyos veszteség érte. Ugyanis Fáy Barnabás nagybirtokosnak, megyénk egyik legkitünőbb gazdájának hasonnevű fia, ki a rimaszombati egyesült prot. főgymnasium IV-ik osztályának volt szépreményekre jogosított növendéke, e hó 1-sején hosszas szenvedés után Serkében elhunyt. A család gyászában nemesak a széleskörű rokonság, nemesak a gymnasium tanári kara és ifjusága, de a tisztelőknak és barátoknak egész sora osztaozzik. E részvétnek imponans jeleit is adták akkor, midőn a temetésen megyénk intelligentiája csaknem kivétel nélkül képviselve volt, nemesak a közel, de a legtávolabbi vidékről is. Ott volt a tanári kar legnagyobb része, a tanuló ifjuság, csaknem teljes számmal, ott voltak az elhunytak osztálytársai egytől egyig. A temetési szertartást fényes segédlettel Káposztásy Imre feledi plebános végezte, ki melegen emlékezett meg a mindenki által igazán szeretett ifjúról s a veszteségről, mely a szülőket, rokonokat, barátokat érte, míg a tanuló ifjuság nevében Juhász László gymn. növendék tartott költői képekben gazdag az ifjusziv melegtől áthatott s a tiszta baráti kebel fényétől átsugárzott bucsusbeszédet. — Nagyban emelte a temetési szertartást a serkei jól szervezett ev. ref. dalárda és a zene. — Mit szóljunk a szülek, testvérek, rokonok, barátok és tisztelők által hozott és küldött koszorúkról, melyek között kiváló helyet foglaltak el a tanuló ifjuság és az osztálytársaké? . . . Bir csak enyhíthetnek ezek a sebet, mit a derék apának, a szeretett gyermekét veszített önfeláldozó édes anyának, testvéreknek, rokonoknak, barátoknak és tisztelőknak szíven a veszteség ütött! — A család a következő gyászjelentést adta ki: Fáy Barnabás és neje szül. Fáy Albin mint szülek, — Fáy István és neje szül. Szentmiklóssy Klemeatina: Elemér és Pista gyermekeivel — és Fáy Antal mint testvérek; — Fáy Miklós mint nagypapa; — Fáy Luiza mint nagynéne és férje Koós Pál valamint Márta, Miklós, Károly és József gyermekeivel; — Fáy Borbála mint nagynéne és férje Fagel Gyula valamint Éva gyermekével; — továbbá Fáy Gizella férjzett Reményi Edéné mint nagynéne Tibor és Adrienne gyermekeivel, — ugyszintén a nagyszámú rokon és jóbarát nevében is fájó szívvel jelentük forrón szeretett fiók, testvérük, unokája, sógora, unokaöcsésük és unokatestvérük ifjabb fái Fáy Barnabásnak Serkében, folyó május hó 1-én, a halotti szentségek ajtatos felvétele után, életének 16 ik évében, hosszas szenvedés után történt gyász elhunytát. A boldogultnak drága hmvai szombaton, május hó 4-én délutáni 3 órakor fogtak Serkében a róm. kath. egyház szertartása szerint örök nyugalomra tétetni. Az egésztestő szent mise-áldozat folyó hó 6-án délelőtti 10 órakor fog Feleden az egék Urának bemutatni. Áldás és béke lengjen felejtethetlen drága porai felett! Serkén, 1889. május hó 2-án.

Goldberger Anna kisasszonyt, Goldberger Samu kassai földbirtokos kedves leányát a jelen hó 18-án vezeteli öltárhoz dr. Dömény Károly tornallyai jönevű ügyvéd.

Névmagyarosítás. Oczelnik András rozsnói lakos, valamint Miklós és László nevű kiskorú fiai, nevüket belügyminiszteri engedéllyel „Aezel“-ra változtatták.

A balogi gyógyszertár tulajdonost cserélt, — Trajtnler János gyógyszertár tulajdonos e napokban adta el 6000 forintért.

A nyustyai evang. egyház megürült lelkészi állomásának betöltése tekintetéből szükségessé vált s folyó hó 5-ere hirdetett próba kijelölési közgyűlése — zajos vita után — az egyházhívek kérelmére, jelen volt főesperes által folyó hó 12-re halasztatott el a miatt, mert a mezei munkálatokkal elfoglalva volt hívek, a gyűlés tárgya felett előzetesen nem érkezhettek. Az egyház felügyelő indítványa folytán általános felkiáltással kimondatott, hogy az érvényben levő egyházi törvényre (Tisza kerületi Coordinatio) támaszkodva, 12 jelölt fog próbaszónoklatra, az egyházi pénztár igénybevétele nélkül, meghívatni.

Pályázat. A rozsnói ág. ev. felsőbb leányiskolában az igazgatónöi állomásra pályázatot hirdettek ki. A fizetés 710 frt. eselédartásdíj. 2 szobás lakás s esetleg a francia nyelv és zongora tanításért járó díjak. Ezért az igazgatónő az igazgatóság ügyeinek intézésén kívül a bennlakó leánykák ellátásáról is gondoskodik, s e czímen azok az igazgatónőnek egész iskolai évre 20 forintot fizetnek, ugy azonban, hogy ebből az összegből az igazgatónő az első öt növendék után egy-egy, a többiek után

Kedélyvilágom megzavart őszhangjaért boszut kellett állanom.

Hiszen maga is úgy néz ki, akár egy patkány,“ — mondám neki.

„E! Második osztályon, szolgálati szakaszban utazom a vasuton, s az általam feltalált méreggel kiölöm a házából a patkányt, ha még annyi volna is. Uraságodnak a háza is tele van, tessék megpróbálni: Itt vannak hivatalos bizonyítványaim a városi kapitányságtól.“

De már ennek fele sem tréfa, — gondolám. Egy ember, a ki patkányirtó érdemeivel jogot szerzett „egy helyet a vasuti második koesi osztályban ingyen használni“ — nem csekélység. Megalkudtam vele: kap 5 frtot (felét megveszem a bérlőn) lerakja patkányirtó kutyaszékait, s egy hét múlva nem szabad a házamban patkánynak lenni.

Ez utolsó gondolatra lassanként visszatért lelkembe a májusi béke.

Üsendes béke üressel vártam be a hetet. Az utolsó nap reggelén épen a közvélemény padján találkozom a bérlővel, megszólítom:

— Hát uram, nincs már patkány ugy-e?

— Nincs-e? — felel ő azonnal — több mint azelőtt!

— Hát a méreg, a mit a második osztályu patkányirtó lerakott?

— Azok részben még most is le vannak rakva, részben jóllaktak vele a ludjaim, és többet hiztak tőle, mint egy métermázsza kukoriczától.

Az 5 frt végképen oda. De meg van legalább ellenzéki elveimnek azon nagy elégtétele, hogy a magyar keráli ész és tapéntat ezuttal is fényesen brillirozott.

Igaz, hogy a patkány is meg van.

Szombati.

két forintot fizet lakbérézimen az intézet pénztárába. Pályázhatnak ág. ev. polgári iskolai képesítéssel bíró tanítók, kik okirataikkal és arcképekkel fölszerelt kérvényeket folyó évi június hó 1-ig Czékus püspök urhoz küldhetik be.

Baleset. Votisky János Feled-vasutállomási vendéglős f. hó 3-án ment haza Feledre szekéren. szállítván azt a néhány hordó bort, melyet Alitiz Miklós sidi földbirtokostól vásárolt. Kerekfűtő láncot azonban elfeledvén magával vinni, midőn a P. Kolláti-nál lévő jókora dombról leereszkedett, lovai a 3-4 hordóval terhelt szekeret visszatartani nem bírták, s az sebes vágatással rohant alá a meredélyen, mignem egy nagy kődarab esvén utjában, a sebesen gördülő szekér felfordult s terhéstől együtt a vendéglősre zuhant, ki ennek következtében oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy még most is ágyba fekvő beteg.

Tüzesetek: Fillér községben április hó 28-án 12 ház és több melléképület lőn a tűz áldozata. — Ratkó-Bisztrón f. hó 2-án vétkes gondatlanság folytán keletkezett tűz 85 lakház és számos hozzátartozó melléképületet semmisített meg, köztük a papi és tanítói lak, a torony és a templom is leégett. — Némelyek szerint 3, mások szerint 14 az odaégett egyének legtöbbnyire gyermekek száma. A lakosság nagyrésze a közelfekvő Ratkóú vásáron és a hegyi szántókon foglalkoztat, s így az általában szalmafedelű taépületek felett elhatalmasodott tűz oltása, már nem állott hatalmukban — a vész helyére érkeztek. — Alispánunk a szökőkötőknek azonnal 200 frt segélyt utalványozott a megyei inség-alapból.

A nagyrozei műkedvelő társulat egy kitűnő francia vígjátékot hozott színiére f. hó 5-én, a „Valás után“-t. Ez előadás ismételtlen meggyőzte a közönséget, hogy a nagyrozei műkedvelők lelkesedése nem csökkent, s ma is azon magas niveau állanak ők, melyre buzgalomuk, kitartásuk, képességük s kitűnő vezetésük idáig emelte. Hogy a népszínmű terén kiváló eredményeket mutattak fel, az köztudomásu, hogy pedig a finom, francia „esprit“-tel irt vígjáték minden egyes árnyalatait mesterien tudják kidomborítani, mutatta a lefolyt előadás. A szereplők lankadatlan szorgalmának, buzgalomának, Heinecz Frigyes, a műkedvelő társulat ez időszertini vezetőjének illetve fáradhatatlanságának köszönhetik, hogy a vígjáték terén is művészi hirre tettek szert. Mert, hogy e hirt, e nevet a jelen előadással kiérdemelték, azt még az elfogultság, sőt a legrosszabb akarat sem merné kétségbe vonni. A diadalnak, a babérnak országnrész Halasi Gyuláné-é, ki a tetszelgő, uralkodni vágyó, pénzsovár anyóst, ugy hanglejtésben, mint mozdulataiban, ugy játékában, mint jelmezeiben művészen alakította, — versenyez vele Nagy Lajos, ki az „anyós“ szóra is idegessé levő vót, a szerető férjét, a szenvedélyes zeneszerzőt, majd intriguist mesterien domborította ki. Apósát, Bourgaueuföt Dedinszky Gyula játszotta méltóan eddigi szerepeivel. Jötte és távoztá mindig tapsvihart kellett, s a közönséget folytonos derűtségben tartotta. Velejének első s az ő második nejét, Halasi Irén adta ügyesen, míg leányát Papszáz Mariska játszotta, kinél kitűnő és gyakorlott kezében volt e szerep. feladatát hatással oldotta meg. Nagy mértékben hozzájárultak az előadás emeléséhez Lahner György és Kostenszky Pál, amaz mint tengerészkapitány hatalmas hangjával, helyes játékával, emez mint szenvedélyes udvarló, jó barát, szabatos és ügyes előadásával és a kit előbb kellett volna felemlítenem Heinecz Gizella, ki egy kis szobaleányt játszott nagyon kedvesen. Elénkítették az előadást az anyóst vivő parasztok s az „egész Pyrénet“ behordó herdek. Az előadást táncz követte, minék csak a reggel vetett véget. A bevétel, mint hallottam, a 180 frtot meghaladja.

Új nyaraló telep Gerliczén. Mint értesülünk, Fischer Károly mérnök Gerliczén nyaraló telepet rendez, mely célra nemcsak elegendő helyiségekkel rendelkezik, hanem maga a hely is, mely a ratkói völgynek egy legszebb pontja, erre igen alkalmas. Messze esik ugyan a nyustyai és tornaljai vasuti állomásoktól, de hegyi tiszta levegője, jó vize miatt mindig számíthat elegendő számu üdülést kereső nyaraló vendégre, ha a teljes ellátás ugy mint Vereskőn fix heti és havi ára mellett eszközöltetik. Ratkó városa, a Vashegy és a tersztyei hegyesues, hová kirándulások tehetők, fogják a jó es olesó ellátás mellett az ott tartózkodást kellemessé és változatossá tenni.

Fősorozáson a rimaszombati járás területére nézve folyó évi június 6-tól 9-ig terjedő határidőben, — június 6-ra az 1868. évi születésűek közül azok, kik az 1—275. sorszámig vannak felvéve mint I-ik korosztálybeliek, továbbá az 1867. évi születésű II-od korosztálybeliek közül azok, kik az 1—160 sorszámig vannak felvéve, június 7-én a II-ik korosztály egészen, és az 1866. évben született hadkötelesek mint III-ik korosztálybeliek valamennyien, június 8-án a közöshadsereg és honvédség ideiglenes nyilvántartásában álló hadkötelesek, valamint a netán elmaradtak le-znek megvizsgálandók. — Hogy mennyire siettetve van a már igen elkésett sorozási munkalat, kitűnik abból, hogy a tervezet szerint még Pünkösöd ünnepének első napjára is jut munkarész a sorozó-bizottságnak, s az ünnep második napján Rimaszombat város javára soroznak.

Vegyesek.

Serki Szabó Józsefet, ki nem is oly nagyon régen iskolánk jeles növendéke volt, s a ki tavaly ugyancsak a helybeli gymnasiumban mint helyettes tanár szép sikerrel munkálkodott, az a szép szerencse érte, a mi ritka ifjunak jut, hogy a tiszáninnen levő ev. ref. egyházkerület néhány száz forintnyi jutalomban részesítette tanulmányai kiegészítése és öregbítése céljaira. (R. V. Gy.)

Gyógytárnyitási engedély. Szaxinger Ottó ratkói volt gyógyszerész, ki utóbbi időben városunkban lakott, Lajos-Misc, pestmegyei 5000 lélekkel bíró nagyközségben a m. kir. belügyminiszteriumtól gyógytárnyitási engedélyt nyert.

A tavaszi fegyvergyakorlat folyó évben — a es. és kir. 25 ik gyalogezrednél — kiküldött behívók szerint — június 2. és 3. napján veszi kezdetét, a tartalékos tisztek 28. a legénység pedig 13 napra hivatik be. — Valószínűleg a Mannlicher-féle új fegyverrel való általános begyakorlás czéloztatik, mert az említett gyalog ezredhez tartozó — bárhol tartózkodó — védkötelesek, kik behívtak, Losonezra bevonulásra kötelezvék.

Köhler Béla, dobsinai születésű, rozsnói okleveles erdész Trecsén vármegye közigazgatási bizottságának

erdészeti választmánya a puchollavai járás területére erdő-gondnoknak választotta meg.

Kemény Gábor báró emlékezete. A küküllőmegyei ev. ref. egyházkerület közgyűlése kegyelettel adózott az erdélyi vagy királyhagón túl lévő egyházkerület néhai főgondnoka, Kemény Gábor báró emlékének. Az egyház vénei Dicsőszentmártonban, a megyeház termében összegyűlvén, Kovács Elek esperes fölhívására a templomba vonultak. A lelkészek teljes papi díszben harangszó mellett mentek az Isten házába, hol a dalkör szép éneke elhangzása után Benkő Sámuel kéderfői ev. ref. lelkész mondott megható imádságot. Ez után Nagy-Domokos egyházkerületi főjegyző méltatta a megboldogult érdemeit. Végül a dalegyesület szép gyászéneke hangjainál oszlott el a gyülekezet.

A műemlékek országos bizottsága április 29-én ülést tartott, melyen gróf Zichy Jenő elnököl. E gyűlésen a bizottság elhatározta, hogy a történeti nevezetességű rimabrézói templom falfestményeit meg fogja védeni az elpusztulástól.

Százados protestáns jubileum. A tiszáninneri ref. egyházkerület Miskolczon tartott közgyűlése Kún Bertalan püspök indítványára elhatározta, hogy a hazai két protestáns egyház az 1790—91-iki, a protestáns egyházak vallásszabadságát biztosító törvények létrejöttének emlékére a jövő évben százados ünnepélyt rendezzen s e czélból javaslatételre bizottságot küldött ki.

Helyes felszólalás. Gömöri Szontagh Pál az országos iparegyesületben felszólalt az ellen, hogy a közelebb alakult 4 új czukorgyár számára a kazánokat és egyszerűbb gépeket is mind külföldről hoztatták, holott hazai iparunk e téren már rég bebizonyította versenyképességét. Egyhangulag elhatározták ez ellen a kormánytól és országgyűlésnél lépéseket tenni s kívánatosnak mondták, hogy a hazai iparpártolás eszméjét már az iskolában csöppetessék a gyermekek szívébe, mint a hazafias kötelességek egyikét.

S z i n h á z.

Nem mondhatjuk, hogy Hatvani valami óriási jövedelemre tett szert pár heti itt időzése alatt, de a tulságos panaszra sem lehet oka; a közönség eleinte hidegen fogadta, de midőn meggyőződött arról, hogy a társulatnak néhány életre való tagja van, kiknek közreműködése az igényeket jóformán kielégíti, fokoként nagyobb partfogásban részesíté s a lefolyt héten nem egyszer történt meg, hogy a padsorok néző közönséggel telve voltak.

A szombaton színi került „Királyfogás“ az újdonság ingerével is hatott — már a mennyiben nálunk ez uttái került színi először — s a színház megtelt. Az előadás is egyike volt a legjobbaknak, melyeket a társulat Rimaszombatban rendezett, — mindnyájan kedvvel játsztak, különösen Hatvaniné, kinek ugy éneke, mint játéka sok elismerésben részesült. Polgár és Borbély kitűnően alakítottak, a közösen elénekelt „alaz“szolgája“ refrainú coupletlet tiszser kellett a közönség frenetikus tapsai közt ismételnők, — színészre ez a legnagyobb elismerés. Pártos Etelnek szerelmi kettősét Hatvaninével szintén megismételtették, — zenei szempontból e kettős volt az ez legkiemelkedőbb pontja. Aradi értelmes jó színész, de a komikumra ugy látszik kevés passzióval bír.

A vasárnapi előadás is a jobbak közé tartozott. Igazi népszínművet a társulattól még csak ez alkalommal láttunk, noha e tős gyökeres magyar műfaj művelését a repertoirtól levenni kulturális szempontból nem volna helyes. Igaz, hogy igazi népszínmű alakok kevés társulatnál vannak s még kevesebbnél tudják visszatartani magukat a tulzásoktól, melyekre a vasárnapi közönség zajos tetszése következtében önkéntelenül ragadhatnak — azért talán helyesebben teszik, hogy a könnyebb műfajokat kultiválják, mint az erős tragikai momentumokkal teljes drámákat, a melyben gyakorta csak egy hajszál választja el az igazi hőst a komikustól. A különben bonviván szerepkör sikeres betöltésére hivatott Bérczi (Felhő Kláriban) komoly szerepet vállalt magára s vállalkozása nem volt sikertelen. Hatvaniné a czimszerepben mindent elkövetett arra, hogy bebizonyítsa, miszerint a romantikus népszínmű énekesnők személyesítésére ép oly hivatottságot érez magában, mint az operett primadonnaságra. Elhittük míg a színpadon láttuk, de a mi meggyőződésünk az, hogy utóbbi minőségében sokkal kitűnőbb. Legnagyobb elismerés azonban Hatvanit illeti, kit ezuttal, mint népszínmű énekest kell megdicsérnünk. „Azért esilag, hogy ragyogjen“ kezdetű dala zajos hatást keltett s játéka is jó volt. Bogárdiné nagyon élénken játszott, néhol féltettük, hogy kitérésében hangja felmondja a szolgálatot, de szerencsére a viharos jeleneten az illúzió megsértése nélkül esett át. Jó alakok voltak még Borbély és Polgár. Az öszjáték által keltett hangulatot azonban két körülmény alaposan romtotta s ezt a társulat igazgatójának különösen figyelmébe ajánljuk. — egyik az, hogy egy paraszt suhancz szerepet egy nőnek osztott ki. Operettben, mely tárgyát a regék és ábrándok világából meríti, még csak megjárja, de a realis élet körében mozgó népszínműben nem való. A másik az, hogy sokszor a figyelmet lekötő jelenetekben a szereplők egészen más tárgyakról beszélgetnek a dialógok gyors lefolyásának hátrányára, — sőt azt is hallottuk, hogy a koulisszák mögé kiszóltak.

Kedden május 7-én „Jó Fülöp“ Csiky Gergely szellemes vígjátéka. Az előadás nem vált a társulat előnyére, bár a közönség meglehetősen számmal volt jelen az újdonságon. Egyik legfőbb baja a hirtelen történt szerepváltás volt, mely természetesen vontatottá tette azon jeleneteket, melyekben Bérczinek kellett volna szerepelni, a mennyiben Hatvani folytonos bizonytalansággal küszködén, az előadáson csak mint hiány pótló működött. A czimszerep Polgár kezei közt volt, kinek több sikerült jelenete elismerést érdemel, hanem azért a kedvetlenség rajta is meglátszott. Pártos Etel rutinirt színész s ennek kézzel fogható bizonyosságait adta. Aradi játékában helyes fellogást észleltünk. — Borbély jól megállta helyét — mindezek daczára, a máskülönbén kitűnő vígjáték a keddi előadásban a szó szoros értelmében színtelen volt, a közönség sehogy sem tudott felmelegedni, taps csak egyszer volt s ez is Polgárnak jutott. A közönség sajnálattal fogadta Bérczi visszavonulását, kit jó színésznek tart s a további előadásokban nem óhajtja nélkülözni.

Felelős szerkesztő: **Dr. Veres Samu.**
Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernáth István.**

Nyiltér.*)

Nyilatkozat.

Alólirottak ezennel kinyilatkoztatjuk, hogy a Kern Adolf és Czikora István urak között fenforgott ügy előttünk a mai napon lovagias uton elintéztetett.

Kelt Rimaszombatban, 1889. május hó 6-án.

Lokcsánszky Endre, **Szabó Károly,**
Náray Jenő, **Mölczer Gyula,**
Kern Adolf ur megbízottjai. Czikora István ur megbízottjai.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelőséget a Szerk.

Magán-hirdetések.

ANDRIK SÁMUEL

kályha gyára

Tamásfalán, (u. p. Rimaszombat).

Van szerencsém a nagy-érdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Tamásfalán (saját házamban) **mindenféle alaku, nagyságu és színű, saját gyártmányu s közzénnel is fűthető kész, raktáron levő**

cserepkályhák

nagy választékban, jutányos áron mindig kaphatók. — Megrendelések és javítások pontosan teljesítettek.

ANDRIK SÁMUEL, kályhámester.

Fürdőmegnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy az általános kedvelt és kitűnő gyógyhatással bíró

várgedei gyógyfürdő

ünnepélyes megnyitása folyó 1889. május hó 5-én történt meg. Itt az üdülést, valamint a szórakozást keresők a fürdő használata mellett a legjobb ellátásban fognak részesülni.

Ez alkalommal tudomására hozom a mélyen tisztelt közönségnek, hogy a folyó évben a fürdő vendéglőjét — egy ügyes és megbízható pinczér valamint egy jeles keresztény szakácsné alkalmazása mellett — magam kezelendem, mi által azon kedvező helyzetben leszek, hogy ugy az ételek mint az italok árait is tetemesen jutányosabban fogom kiszolgáltatni mint azt az előző években albérlőim tették.

Számos látogatásért esd
Várgede, 1889. május 6.

Klein Sámuel, bérlő.

NÁNÁSSY FERENCZ

egri szőlőbirtokos

nagy mennyiségű, saját termésű tisztán kezelt

egri borait

hordónkint, vagy nagyobb mennyiségben elárusítja.

Á R A K:

Siller	uj literenként	14 kr.
"	ó	16 kr.
Fehér	uj	16 kr.
"	ó	18 kr.
Vörös	uj	18 kr.
"	ó	20 kr.
"	uj	25 kr.
"	ó	35 kr.

Czim: **EGER,** saját ház.

Portland-Cement,

hydraulikus mész

és

tüzmentes kátránypapiros tető fedésekhez

kapható:

BRAUN ZSIGMOND

vaskereskedőnél

RIMASZOMBATBAN.

STOOSZI

hidegviz-gyógyfürdő.

Felsőmagyarországban, egy minden oldalról fenyvesekkel borított, hegyek által védett s csakis délnek nyílt völgyben fekszik, 2000' a tenger színe felett.

I. rangú klimatikus gyógyhely

igen korai tavasszal és hosszú szép ősszel, különösen **mell-, gyomor-, hörgőrcs-, köszvényes és idegbántalmak s női betegségek** stb. ellen.

Fürdőévad kezdete május hó 20-án hidegviz gyógymód. tejkura, fenyő fürdők, massage és villamos gyógykezeléssel.

Fürdő-orvos: **Dr. CZIRFUSZ DEZSŐ**, fővárosi gyakorló orvos s nőgyógyász.

Szépén berendezett **szobák** 1 és 2 teljesen felszerelt ágygyal 60 krtól 2 frt 40 krig naponta; teljes napi **étkezés** 1 frt 20 krtól 1 frt 35 krig. Junius 15-ig és szeptember havában tetemes leengedés. — Menet- és térítjegyek minden nagyobb vasuti állomásonál 33 1/2 % kedvezmény mellett adatnak ki. — **Posta helyben, Vasuti állomás** (1 óra) Szomolnok-Hutta. **Távirda-állomás** (3/4 óra) Szomolnok. — Bővebb felvilágosítással szolgálnak az előjegyzéseket szobákra elfogad

1—4 **A fürdő kezelősége.**

Árverési hirdetemény.

A klenőzi közbirtokosság tulajdonát képező és alább körülírt következő ingatlanok:

I. A „**Rasztocsnói pusztán**“ lévő **korcsmaház és malomépületek**. — italmérsi jog nélkül, de lisztörlési és vízi joggal, valamint az azokhoz tartozó 4 eat. hold 324 □ öl kiterjedésű ingatlansággal — becsülve 1806 frtra.

II. A „**felső malom**“ lisztörlési és vízi joggal, egy a közbirtokosság által birt felszereléssel, valamint a hozzá tartozó 990 □ öl kiterjedésű réttel együtt — becsülve 3700 frt.

III. A „**középső malom**“ lisztörlési és vízi joggal, a mint az most létezik. — becsülve 2800 frtra.

IV. Az „**alsó malom**“ lisztörlési és vízi joggal, a közbirtokosság által birt felszereléssel és melléképületekkel — becsülve 3500 frtra.

V. A 84. népsorszámu „**alsó korcsma**“ ház és telke — italmérsi jog nélkül — becsülve 800 frtra.

VI. A 82. és 83. sorszámu „**nagyvendéglő**“ és bérlői lak. mézártszék és melléképületekkel, valamint az ahhoz tartozó „**Diakova**“ nevű 19 eat. hold 800 □ öl területű szántóföld és legelővel — azonban italmérsi jog nélkül — 5900 frtra becsülve.

A **Klenőzcon 1889. év május hó 21-ének d. e. 10 óráján** a község házában megtartandó magánjellegű nyilvános árverésen — többet ígérés utján — a fentebb részletezett tételenként külön-külön fognak eladatni, a hova a venni szándékozók — azon megjegyzéssel, hogy a kikiáltási árképen megállapított becsérteknek 10% ka bánatpénzül teendő le, — ezennel meghívattak.

Az árverés egyéb feltételei alólírotttnál addig is megtudhatók. — Kelt Rimaszombatban, 1889. május 1.

1—2 **MARTON JÁNOS**, mint a klenőzi közbirtokosság igazgatója.

Minden egyes darab a m. kir. fémjelző hivatal bélyegével van ellátva.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém Rimaszombat város és környéke nagyérdemű közönsége szives tudomására hozni, hogy helyben a főtér és Kossuth-utca sarkán **Samarjay János** ur házában

óra- és ékszer fióküzletet

nyitottam. — Üzletemben nagy választékban kaphatók: mindennemű **zseb- és fali órák**, továbbá ugy **arany- és ezüst tárgyak**, mint **drágaköves ékszerek**. Ezen tárgyak nagyobb részét **helyben, saját műhelyemben készítvén**, azokat sokkal olcsóbban adhatom, mint azt más kereskedő vásárolja. — Javításokat pedig ugy készítek el, hogy azok az új tárgyaktól egyáltalában meg nem különböztethetők.

Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy kifogástalan áruk jutányos eladása, valamint pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által t. vevőim bizalmát megnyerjem, s ez által állandóan biztosítsam magamnak.

Bátorokodom végtére kiemelni, hogy első lévén, ki Rimaszombatban e szakban nagyobb szabású üzletet nyit, alkalmat nyujtok végre a n.-é. közönségnek, hogy igényeit nem más városokban, esetleg csak nagyobb vásárok alkalmával, hanem helyben s folytonosan kielégíthesse, s kérem a n. é. közönség minél gyakoribb látogatását, melylyel ajánlom magam jóakaratu figyelmökbe.

Rimaszombat, 1889. május havában.

Kiváló tisztelettel

HERTSKO BERTALAN

1—4

Órás- és ékszerész **RIMASZOMBAT**.

Főüzlet: **LOSONCZON**.

Órák vásárlásánál három évi jótállás biztosítottik.

Hirdetemény.

122. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **őzv. Csaba Józsefné** végrehajtatónak **Csaba János** végrehajtást szenvedő elleni 66 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Béna község határában fekvő a bénai 20. szíjkyben A. 1—17. sorsz. a. 2/8. urb. telekből, 19. sz. házból és urb. erdő s legelő illetményből Csaba Jánost illető (1/5) egy ötöd részére az árverést 385 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megj. lólt ingatlanok az 1889. évi május hó 22-ik napján délelőtt 10 órakor Béna községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsülésnek 10% át vagyis 38 forint 50 krt képzében, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfoollyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1889. év január hó 10. napján. A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság. **Hänrich**, kir. tszéki bíró.

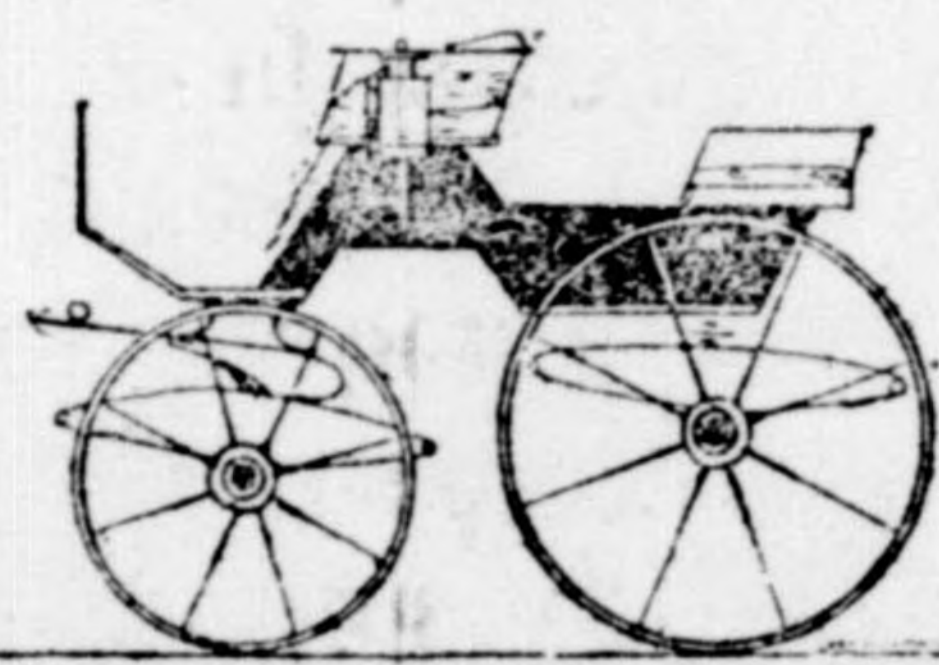
Legújabb amerikai rendszerű kocsik.

HEGEDÜS BERTALAN

kocsi-gyára és raktára

MISKOLCZON, zsolcazi kapu.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek közel 30 év óta fennálló **kocsi-gyárát**, hol mindenféle szerkezetű ruganyos és rugany nélküli kocsik nagy választékban készletben kaphatók.

Javító műhelyem elvállal régi, használt kocsik átalakítását a legújabb rendszerűekre, mindenféle **kerékgyártó-, kovács-, nyerges- és fényező munkákat** jutányos árban.

Használt kocsik újakra **becseréltetnek**. — **Kívánatra a fizetések teljesítésére aratás utáni elvárók.** — 3

Uj kocsikra két évi jótállás.

Tölgyfatörzs eladás.

Eladó Csetneken a raktárban elhelyezett, mintegy 700 darab = 400 m³ tölgy mufa-törzs, 25—50 cmtrig terjedő közép átmérővel, — az eladási feltételek iránt bővebb felvilágosítást ad **Csetneken KIRINY AUREL** közbirt. igazgató.

Tartalékos tisztis és egyéves önkéntesi vizsgára előkészítő tanfolyam. (Reserve officiers Prüfung.)

A múltgu es. kir. Hadügyminiszteriumnak és a m. kir. Honvédelmi Miniszteriumnak 6050/882. szám alatt kelt magas engedélyével a **szeredi katonai előkészítő iskolában tartalékos tisztis vizsgára előkészítő tanfolyamokat tartok fen**; részt vehetnek ezen tanfolyamokon azon urak, kik már szolgálták mint egyéves önkéntesek, de tisztis vizsgát nem tettek, vagy visszaléptek, vagy megbuktak; a tényleg szolgáló egyéves önkéntesek; vagy a kik 3 évre voltak besorozva, ha van érettségi bizonyítványuk, vagy az **egyéves önkéntességre képesítő vizsgát leteszik utólagosan**, vagy kik csak szolgálni fognak, de előmenetelük tisztosisa végett a katonai szaktárgyakból előképzettséget akarnak szerezni, hogy a **büntetési 2-ik évtől megszabaduljanak**.

Több oldalú felszólításnak engedve, az előadandó tananyagot szaktanarok köz. működésével összegyűjtöttem; a kéziratok magyar és német nyelven vannak szerkesztve és ugy összeállítva, hogy azok használata mellett **minden művelt fiatal ember tökéletesen elkészülhet a tartalékos tisztis vizsgára, ha még oly keveset tud is németül**; továbbá oly rövid kivonathban van összeállítva az egész tananyag, hogy **3 hónap alatt bárki is betanulhatja**, annélkül, hogy napi foglalkozásában fenakadást szenvedne. Ezen kivonatos kéziratokból tehát **mindenki oda haza tanulhat**, annélkül, hogy előadásokat kellene hallgatnia.

Mégis ha lesznek olyanok, kik a jegyzetekből nem lennének képesek tökéletesen elkészülni, azon urak számára **6 hétig tartó tanfolyamokat nyitok**; így biztosíthatjuk magunkat a 25. §. büntetési 2-ik évtől.

Tanintezetem növendékei eddig a legjobb sikerrel tették le a vizsgát.

Használó rövid kivonatos kéziratú jegyzetek vannak oly ifjak számára, kiknek nincsen érettségi bizonyítványuk de **az egyéves önkéntességre képesítő vizsgára elkészülni akarnak**, ezek az urak is egy hónappal a vizsga előtt bejuthetnek az intézetbe, általam meghatározandó időben, hogy előkészültségüket kiegészíthessék.

Mindkét rendbeli kéziratot csak azon urak kaphatják meg, kik kellő garantiát nyujtanak, hogy a kéziratokat használat vagy leírás végett másoknak át nem engedik.

A vizsga jó eredményeért kezességet vállalok. Bővebb felvilágosítás levél által esetleg személyesen szereshető irodámban Szegeden, Honvédter Dr. Galambos ház I. emelet.

Szegeden, 1889. március hó 14.

2—10

SOMOGYI VILMOS, igazgató.

Zacherlin

A legkitünőbb

valamennyi rovar ellen!

Ezen legújabb kiváló különlegesség meglepő erővel és gyorsasággal pusztít el lakásokban, konyhákban és vendéglőkben mindennemű férget, nemkülönben háziállatainkon, istállóknban, növényeken, üvegházakban és kertben.

Valódi minőségű „**ZACHERLIN**“ csak névalírás és védjeggyel ellátott eredeti palackokban árultatik, mi nyitott papirosban méretik ki, az sohasem „**Zacherl**“-féle különlegesség!

ZACHERL J. Bécs. I. Goldschmiedgasse 2.

Kapható a következő czégeknel:

Rimaszombatban: Tibély S. A., Hamaliár Károly gyógyszerész, Dickmann Armin és Stech Kalmánnál.

Dobsinán: Gömöri Sámuelnél.

Jolsván: Hoffmann Miksánál.

Losoncson: Kirchner Danó, Kirner József, Szlávay Lajos, Zwidt J. V. és fia, Pokorny Lajos és Lutoeska Danónál.

Nagy Réczen: Dedinszky J. és Nandrássy Gy.-nél.

Nyústyán: Groszberger Ignácznál.

Pelsüczön: Pártos Miksánál.

Putnokon: Fekete Nándor gyógyszerésznél.

Rozsnyón: Fábry Károly, dr. Pösch József gyógyszerész és Farkas és Laghoffernél.

Tiszolcson: Böhm Józsefnél.

2—10

Tornallyán: Urszinyi S. gyógyszerésznél.